

Číslo: 8052/2023-2024

SPRÁVA
o výsledkoch školskej inšpekcie
vykonanej v dňoch **od 24. 01. 2024 do 26. 01. 2024**

Názov kontrolovaného subjektu	
Základná škola, Ulica slobody 1, Košice	
Zriaďovateľ	Mesto Košice

Vedúci zamestnanci kontrolovaného subjektu:

Mgr. Anna Demeterová, riaditeľka školy

Mgr. Lucia Kanášová, zástupkyňa riaditeľky školy

V súlade s poverením na **komplexnú** inšpekciu č. 8052/2023-2024 zo dňa 19. 01. 2024 **inšpekciu vykonali:**

PaedDr. Ľudmila Hromjaková, školská inšpektorka, ŠIC Košice

Mgr. Anežka Barillová, školská inšpektorka, ŠIC Košice

Mgr. Ján Benko, PhD., školský inšpektor, ŠIC Košice

PaedDr. Emil Dzvónik, školský inšpektor, ŠIC Košice

PaedDr. Janka Hurayová, školská inšpektorka, ŠIC Košice

PhDr. Ľubomír Sobek, školský inšpektor, ŠIC Košice

RNDr. Marcela Vladimírová, PhD., školská inšpektorka, ŠIC Košice

1 PREDMET ŠKOLSKEJ INŠPEKCIE

Stav a úroveň výchovno-vzdelávacieho procesu, pedagogického riadenia a podmienok výchovy a vzdelávania v základnej škole

1.1 ZÁKLADNÉ ÚDAJE

Komplexná inšpekcia bola vykonaná v plnoorganizovanej štátnej základnej škole (ZŠ) s vyučovacím jazykom slovenským. Súčasťou školy bol aj školský klub detí (ŠKD), školská jedáleň a centrum voľného času (CVČ). V školskom roku 2023/2024 sa v škole v 9 triedach vzdelávalo spolu 142 žiakov, 59 na 1. stupni a 83 na 2. stupni. Špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby (ŠVVP) malo diagnostikovaných 66 žiakov, z nich 39 bolo so zdravotným znevýhodnením¹ (ZZ)

¹ 16 s vývinovými poruchami učenia, 14 žiakov s narušenou komunikačnou schopnosťou, 4 s poruchami správania, 3 s poruchami aktivity a pozornosti, 1 žiak chorý a zdravotne oslabený, 1 s autizmom alebo inou pervazívnou vývinovou poruchou bez mentálneho postihnutia;

a 27 zo sociálne znevýhodneného prostredia (SZP). Škola vzdelávala 3 žiakov² (1 žiačku na 1. stupni a 2 na 2. stupni) deti cudzincov a migrantov, ktorí neovládali vyučovací jazyk školy. Žiakov patriacich k národnostným menšinám škola neevidovala.

Proces výchovy a vzdelávania zabezpečovalo 17 pedagogických zamestnancov (PZ), z nich bolo 15 učiteľov (vrátane učiteľa náboženskej výchovy) a 2 vychovávateľky v ŠKD. Na škole pôsobili 2 pedagogickí asistenti zamestnaní z projektu³, ani jeden z nich neovládal rómsky jazyk a školská špeciálna pedagogička s úväzkom 100 %. Riaditeľka školy v dotazníku aj rozhovore uviedla, že počet pedagogických asistentov je nepostačujúci a k zabezpečeniu optimálnych podmienok výchovy a vzdelávania by bolo potrebné ich počet navýšiť. Uvítala by aj možnosť vytvoriť pracovnú pozíciu pre školského psychológa. V škole bol vytvorený školský podporný tím.

1.2 ZISTENIA A ICH HODNOTENIE

PRIEBEH VÝCHOVY A VZDELÁVANIA

PRIMÁRNE VZDELÁVANIE

Priebeh a úroveň výchovno-vzdelávacieho procesu z hľadiska učenia sa žiakov a vyučovania učiteľom boli sledované priamymi pozorovaniami na **18** vyučovacích hodinách, z nich bolo 6 vo vyučovacom predmete slovenský jazyk a literatúra (SJL), 4 v predmete matematika (MAT), 2 v anglickom jazyku (ANJ), 2 vo vlastivede (VLA), 2 v telesnej a športovej výchove (TSV), 1 v prvouke (PVO) a 1 v prírodovede (PDA).

Slovenský jazyk a literatúra

Učenie sa žiaka a vyučovanie učiteľom

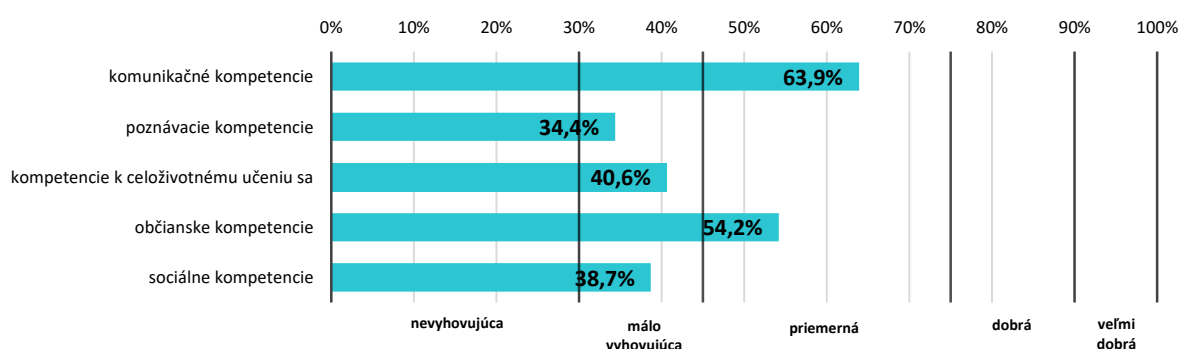
V priebehu sledovaných vyučovacích hodín väčšina žiakov disponovala primeranými komunikačnými spôsobilosťami. Zväčša sa dokázali vyjadrovať prevažne plynulo a pohotovo, ale ich prejav nebol vždy spisovne správny a kultivovaný, často používali nespisovné a nárečové slová. Svoje poznatky/názory/postoje prezentovali jednoslovne, holými vetami, menej často s uplatňovaním odbornej terminológie alebo s nedostatkami v jej uplatňovaní. Úroveň rozvíjania **komunikačných kompetencií** (*Graf 1*) negatívne ovplyvňovala akceptácia jednoduchých odpovedí žiakov vyučujúcimi. Väčšina žiakov čítala/počúvala súvislý (Fašiangy Turíce, Spadla hruška zelená) i nesúvislý text s porozumením, čo preukázali dekodovaním tvaru písma a vyhľadávaním základných/kľúčových informácií. Spájať širšie súvislosti obsahu textu so svojimi poznatkami vedeli iba niektorí žiaci. Ojedinele dokázali hodnotiť význam/využitie/pravdivosť informácií (napr. význam spodobovania, vybraných slov). Možnosť spracovávať informácie aj prostredníctvom výukových programov na interaktívnej tabuli žiaci nedostali. Učitelia pri rozvíjaní **poznávacích kompetencií** žiakov (*Graf 1*) preferovali aplikáciu tradičných metód práce (frontálna práca s využitím učebných pomôcok) so zadávaním úloh zameraných na rozvíjanie nižších myšlienkových procesov, čím vytvárali pre žiakov priestor na preukázanie poznávacích kompetencií dominantne na úrovni zapamätania a porozumenia učiva, v menšej miere im bola daná možnosť aplikácie skôr nadobudnutých vedomostí. Žiaci sa zapájali do riadených rozhovorov pri opakovaní a oboznamovaní sa s novým učivom. Preukázali vedomosti pri ovládaní písmen abecedy, rozdelení hlások, poznali vybrané slová po obojakých spoluhláskach a väčšina z nich ovládala intonáciu opytovacej vety. Aplikovať gramatické pravidlá (napr. pri dopĺňaní znejšej/neznejšej spoluhlásky,

² Žiaci z Ukrajiny;

³ Pomáhajúce profesie;

i/i/y/ý, priradovanie písmena k predmetu a pod.) dokázali pri úlohách v pracovnom zošite alebo pri práci s kartičkami. Rozvíjanie vyšších myšlienkových procesov zadávaním úloh zameraných na podnecovanie tvorivosti (čo by bolo, keby..., vytvoriť vetu z daných slov a pod.) a hodnotenie bolo pozorované na hospitovaných hodinách ojedinele, čo sa prejavilo v nízkej úrovni rozvíjania poznávacích kompetencií. Vyučujúce sporadicky zadávali žiakom úlohy s rozdielnou náročnosťou a poskytovali im možnosť výberu činnosti vzhľadom na ich individuálne schopnosti, niekedy však venovali pozornosť iba jednotlivcom, čím neposkytovali **podporné stimuly pre učenie** sa každého žiaka smerujúce k efektívnemu učeniu sa v potrebnej miere. V súvislosti s rozvíjaním **kompetencií k celoživotnému učeniu sa** (Graf 1) väčšina žiakov prejavila schopnosť sledovať/korigovať a usmerňovať vlastné učenie sa a poznávanie. V procese učenia sa boli zväčša aktívni a zapájali sa doň vlastnou činnosťou. Reagovali na podnety učiteľa a zväčša boli motivovaní. Len ojedinele však prejavili snahu o pochopenie informácií v širších súvislostiach, schopnosť kriticky myslieť preukázali len v obmedzenej miere. Chybu si dokázali uvedomiť až po upozornení vyučujúcou. Iba na jednej sledovanej hodine mali žiaci možnosť posúdiť svoj učebný pokrok a pomenovať svoje silné/slabé stránky v učení. Na sebahodnotenie a hodnotenie výkonov spolužiakov im na ostatných hodinách nebola vytvorená príležitosť. Táto skutočnosť súvisela aj s tým, že vyučujúci nezadefinovali požadovanú normu činnosti žiakov a oboznámili ich len s témou preberaného učiva. Na hodnotenie ich pokrokov v učení využívali len motivačné pochvaly, formatívne hodnotenie neuplatnili. Konštruktívnu **spätnú väzbu** žiakom neposkytli. V rozhovoroch väčšinou dokázali žiaci vyjadriť svoje názory a pocity, ktoré však nevedeli podporiť vhodným argumentom alebo nemali príležitosť zdôvodňovať a tak si svoje **občianske kompetencie** (Graf 1) nerozvíjali v potrebnej miere. V diskusii zväčša rešpektovali názory/postoje iných a nereagovali odsudzujúco. Rozvíjanie tejto kompetencie bolo ovplyvnené nerozvinutou slovnou zásobou žiakov pochádzajúcich zo SZP. Učitelia žiakov často povzbudzovali a ústretovou komunikáciou prispievali k vytváraniu atmosféry istoty a bezpečia. Žiakom so ŠVVP poskytoval pomoc pri prekonávaní bariér v učení sa na 1 sledovanej hodine pedagogický asistent, jeho činnosť však bola málo efektívna, na sledovanej hodine bol pasívny a nevykonával takmer žiadne činnosti. Slabou stránkou bolo aj **rozvíjanie sociálnych kompetencií** v oblasti skupinovej práce, kedy žiaci príležitosť pracovať v kooperatívnych skupinách nedostali.

Graf 1 Celková úroveň posudzovaných kompetencií žiakov v predmete slovenský jazyk a literatúra v primárnom vzdelávaní

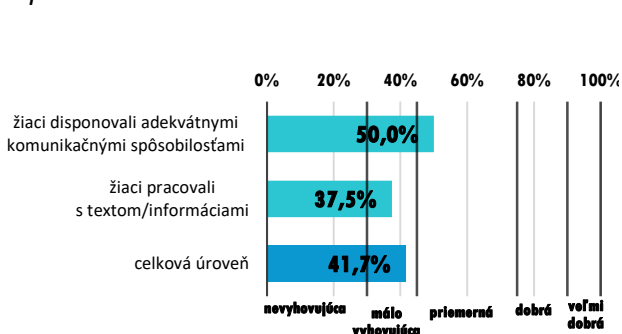
Anglický jazyk, matematika, prvouka, prírodoveda, vlastiveda, telesná a športová výchova Učenie sa žiaka

K rozvíjaniu **komunikačných kompetencií** (Graf 2) u žiakov v priebehu vyučovacích hodín dochádzalo hlavne pri ich reagovaní na podnety učiteľov. Aj keď na zadávané otázky odpovedali

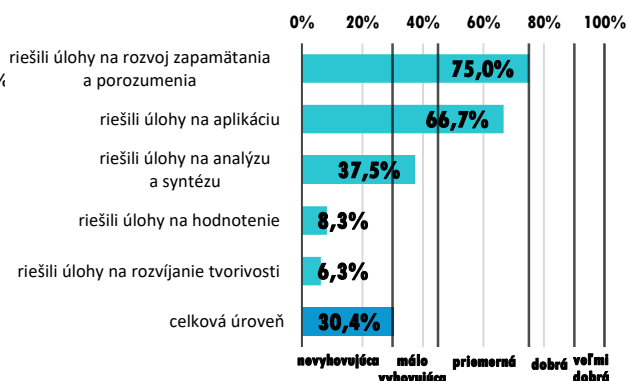
väčšinou pohotovo, ich verbálny prejav bol zväčša nesúvislý, spisovne nesprávny, len ojedinele pri odpovediach uplatňovali odbornú terminológiu. Pri čítaní/počúvaní súvislého či nesúvislého textu (zadania učiteľa, učebnica, pracovný zošit, prezentácia, CD nosič) žiaci porozumeli jeho obsahu. Väčšine vedeli vyhľadať z textu základné informácie avšak súvislým spôsobom dokázali interpretovať iba časti textu (matematické zadania, základné povely poradových cvičení). Plynule zreprodukoval obsah textu (opis polohy mesta, spôsoby merania času, cudzojazyčný text) zvládli iba s pomocou učiteľky. Ďalej pracovať s textom a spojiť získané vedomosti z obsahu so svojimi poznatkami (zdôvodniť erb mesta, matematické zadania pred/za, k obrázku priradiť cudzojazyčné slovo) väčšina žiakov vedela iba za pomoci vyučujúcej alebo asistentky učiteľa. Uvažovať a vyvodiť vlastný záver zo získaných informácií (vysvetliť sémantický význam frazeologizmov - druhý Rím, lámanie barley) či využiť jazykový vzor prezentovaný prostredníctvom CD nahrávky k danému textu na tretine vyučovacích hodín zvládli za asistencie učiteľky, na ostatných hodinách na zaujatie stanoviska k obsahu textu nedostali príležitosť. Pri rozvíjaní **poznávacích kompetencií (Graf 3)** žiaci dokázali riešiť úlohy zamerané na rozvoj zapamätania a porozumenia, pri vykonávaní pohybových aktivít pozitívne reagovali na pokyny vyučujúcich. Väčšina z nich vedela získané vedomosti a poznatky správne aplikovať v konkrétnych zadaniach (napr. vyhľadať a vyfarbiť obrázky s hodinami, či dni v týždni, pomenovať a ukázať názvy častí dýchacej sústavy na modeli, nácviky základných akrobatických cvičení, či skoku z miesta). Sporadicky niektorí s pomocou učiteľky vedeli priradiť telefónne čísla k záchranným zložkám, či porovnať a urobiť rozklad troj/štvorciferného čísla. Pri poskytnutej možnosti porovnávať vzájomné vzťahy medzi informáciami a identifikovať ich príčiny (práca s číselným radom, identifikovanie príčin respiračných prejavov, privolanie prvej pomoci) žiakom na tretine hodín pomáhala vyučujúca. Na ostatných hodinách úlohy, pri ktorých napr. analyzovali proces dýchania, pohyb malej a veľkej ručičky na hodinách, dopĺňali pojmovú mapu, pripočítavali k číslu iba desiatky/stovky, či prevažne bezchybne zvládali vysoko koordinované motorické aktivity (kotúľ vpred/vzad) riešili žiaci prevažne samostatne. Sporadicky ponúkané úlohy na rozvoj tvorivosti riešili len s pomocou učiteľky. Hravé učenie prostredníctvom **bádateľských aktivít** bolo pozorované iba na 1 sledovanej hodine (PDA – ako zistíme, či človek dýcha). Nízka miera zadávania úloh na úrovni vyšších myšlienkových procesov negatívne ovplyvnila celkovú úroveň rozvíjania poznávacích kompetencií žiakov. Takmer na všetkých hodinách boli žiaci vhodne motivovaní (opis a ukážka cviku, didaktické hry, relaxačné chvíľky, riekanky, pesničky, CD nosič) a aktívni, do procesu učenia sa zapájala väčšina z nich. Aj keď pri rozvíjaní **kompetencií k celoživotnému učeniu sa (Graf 4)** väčšina žiakov pri poskytnutej možnosti často prejavovala snahu o pochopenie informácií v širších súvislostiach, uvedomiť si chybu a identifikovať jej príčinu, prípadne nájsť spôsob riešenia nedokázala. Na sledovaných hodinách bol žiakom utvorený minimálny priestor na sebareflexiu, sporadicky menej komplexne hodnotili i výkony spolužiakov. Na tretine hodín väčšina žiakov akceptovala spätnú väzbu a zväčša na základe nej i vedela korigovať svoje postupy v učení. Preberané témy poskytovali žiakom možnosť aktívne rozvíjať **občianske kompetencie (Graf 5)**. Vyjadrovali svoje názory na fyzikálne javy (napr. k významu merania času, k matematickému výpočtu), zaujímali postoj i k ochrane života a zdravia (zdravý spôsob života) i k environmentálnej problematike (klady a zápory atómovej energie). Svoj postoj však viacerí nezdôvodňovali, alebo priestor na následnú argumentáciu nedostali, čím svoje argumentačné zručnosti skoro na dvoch tretinách hodín nepreukázali. Viac počúvali názory iných, sporadicky reagovali netolerantne, čo sa vyučujúci snažili v zárodku eliminovať. Aj keď väčšina žiakov na sledovaných hodinách uplatňovala ústretovú komunikáciu s učiteľom i so spolužiakmi, niektorí jednotlivci však svojím neadekvátnym vystupovaním, neprimeraným spôsobom komunikácie (jednoslovné odpovede, holé vety) narúšali pracovnú klímu celej triedy a nemali

osvojené základné mäkké zručnosti, čo neprispievalo k rozvíjaniu **sociálnych kompetencií** (Graf 6) na požadovanej úrovni. Na menej ako polovici hodín dostali možnosť rozvíjať si svoje kooperačné zručnosti, kedy spolupracovali, preberali spoluzodpovednosť za výsledok práce skupiny/dvojice, ale len výnimočne im bol poskytnutý priestor na zdôvodnenie výsledkov spoločnej práce a posúdenie činnosti členov skupiny. To negatívne ovplyvňovalo rozvíjanie ich sociálnych zručností.

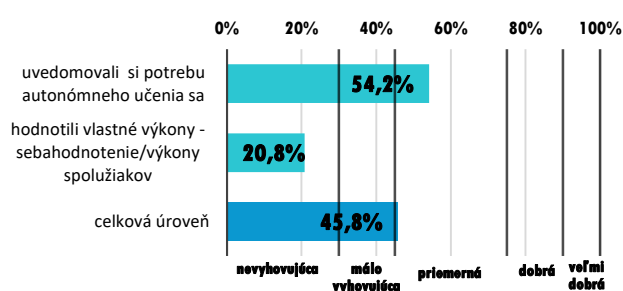
Graf 2 Rozvíjanie komunikačných kompetencií žiakov na sledovaných predmetoch v primárnom vzdelávaní

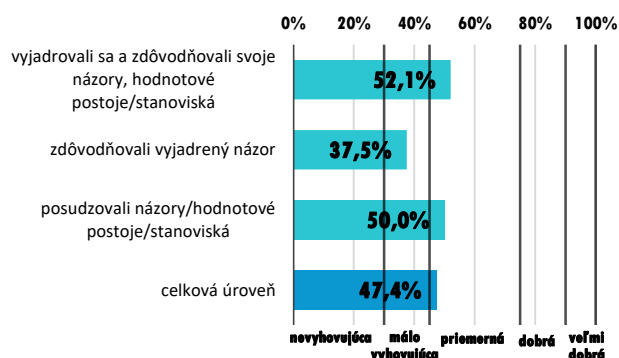
Graf 3 Rozvíjanie poznávacích kompetencií žiakov na sledovaných predmetoch v primárnom vzdelávaní

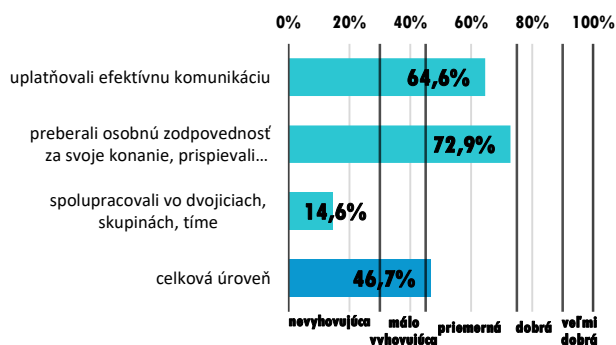
Graf 4 Rozvíjanie kompetencií k celoživotnému sa učeniu žiakov na sledovaných predmetoch v primárnom vzdelávaní

Graf 5 Rozvíjanie občianskych kompetencií žiakov na sledovaných predmetoch v primárnom vzdelávaní

Graf 6 Rozvíjanie sociálnych kompetencií žiakov na sledovaných predmetoch v primárnom vzdelávaní

Vyučovanie učiteľom

V úvode hodín vyučujúcimi formulované **výchovno-vzdelávacie ciele** vyučovania neboli orientované smerom k žiakovi, oboznámili ich len s témou hodiny alebo plánovanými činnosťami, len ojedinele boli učiteľom stanovené požiadavky či očakávania na ich učebný výkon. Na väčšej časti hodín plnenie plánovaných činností prevažne priebežne overovali, záverečné zopakovanie a zhrnutie učiva urobili prevažne vyučujúci sami bez vytvorenia možnosti sebareflexie žiakom. Pri poskytovaní podporných stimulov pre žiakov na menej ako polovici sledovaných hodín preferovali individuálny prístup zo strany učiteľa a PA, ktorého činnosť na sledovaných hodinách nebola vždy efektívna. V menšej miere diferencovali úlohy a nie vždy dôsledne sledovali ich plnenie. Na väčšine hodín vyučujúci zvolili materiálne prostriedky vhodne, účelne a zmysluplne k učebnej téme (pracovné zošity a listy, makety ovocia a zeleniny, ľudského tela – dýchacia sústava, obrázkový materiál, kartičky s písmenami, pexeso). IT využívali iba na prezentáciu učiva (mesto Trnava, interaktívne cvičenia z ANJ, motivačné pesničky) bez jej zmysluplného využívania žiakmi. Žiakov motivovali v procese učenia a vysvetľovali učivo/tému v súlade s aktuálnymi vedeckými poznatkami. Zvolené metódy a formy práce (tradičné frontálne vyučovanie, neaplikovanie formatívneho hodnotenia a kooperatívnych činností) nevedli vždy k **aktívnemu činnostnému učniu** sa žiaka, k rozvíjaniu kritického myslenia a vyšších myšlienkových procesov na úrovni hodnotenia a tvorivosti. Vyučujúci na všetkých hodinách svojím osobným prístupom prispievali k zabezpečeniu **atmosféry istoty a psychického bezpečia** pre všetkých žiakov, nie vždy však pre nich vytvorili také podmienky, aby mohli zažiť úspech. Slabou stránkou vyučovacieho procesu bolo len ojedinelé poskytnutie žiakovi informácie o kvalite jeho výkonu a spôsobe zlepšenia sa, čo malo negatívny dopad na efektívne učenie sa žiaka.

Tabuľka 1 Hodnotenie úrovni sledovaných vyučovacích predmetov podľa vzdelávacích oblastí v primárnom vzdelávaní

Vzdelávacia oblasť	Vyučovací predmet	Úroveň
Jazyk a komunikácia	slovenský jazyk a literatúra	málo vyhovujúca úroveň
	anglický jazyk	málo vyhovujúca úroveň
Matematika a práca s informáciami	matematika	málo vyhovujúca úroveň
Človek a príroda	prvouka	málo vyhovujúca úroveň
	prírodoveda	málo vyhovujúca úroveň
Človek a spoločnosť	vlastiveda	priemerná úroveň
Zdravie a pohyb	telesná a športová výchova	málo vyhovujúca úroveň

Výrazné pozitíva

- nezaznamenané

Oblasti vyžadujúce zlepšenie

- rozvíjanie kognitívnych zručností žiakov na úrovni vyšších myšlienkových procesov prostredníctvom úloh zameraných na hodnotenie a podporu tvorivosti,
- vytváranie príležitostí pre rozvíjanie kompetencií žiakov k celoživotnému učniu sa podporou sebahodnotiacich a hodnotiacich procesov,

- rozvoj sociálnych zručností žiakov uplatňovaním kooperatívnych foriem práce,
- rozvoj občianskych kompetencií žiakov zameraných na podporu ich argumentačných schopností.

Učenie sa žiakov v primárnom vzdelávaní bolo na málo vyhovujúcej úrovni.

NIŽŠIE STREDNÉ VZDELÁVANIE

Priebeh a úroveň výchovno-vzdelávacieho procesu z hľadiska učenia sa žiakov a vyučovania učiteľom boli sledované priamymi pozorovaniami na **22** vyučovacích hodinách, z nich bolo 5 vo vyučovacom predmete SJL, 5 v predmete MAT, 4 v ANJ, 3 vo fyzike (FYZ), 3 v dejepise (DEJ) 1 v chémii (CHEM), a 1 v predmete svet práce (SEE).

Slovenský jazyk a literatúra

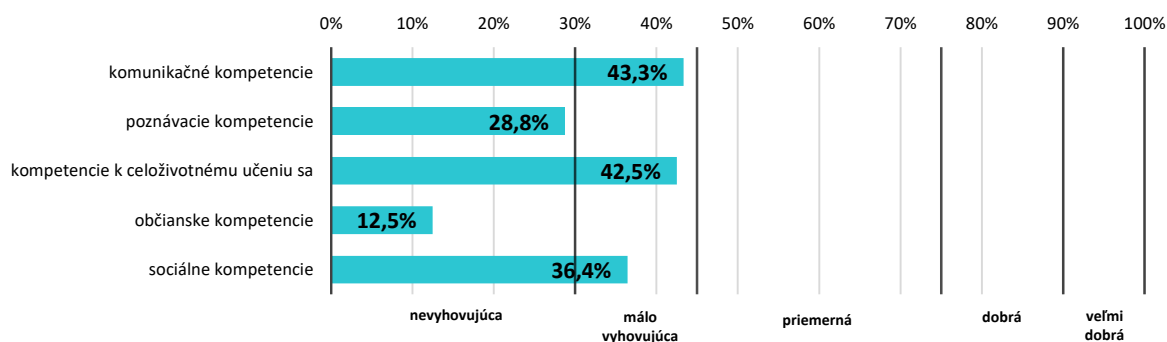
Učenie sa žiaka a vyučovanie učiteľom

Žiaci na sledovaných hodinách preukázali málo rozvinuté **komunikačné spôsobilosti** (*Graf 7*). Nemali dostatočne rozvinutú slovnú zásobu a v procese edukácie sa často nedokázali vyjadrovať kultivovane, odborne a spisovne správne. Na otázky a podnety zo strany vyučujúcich reagovali zväčša pohotovo, avšak ich odpovede/reakcie boli neraz jednoslovné a nie vždy vecne správne. Z dôvodu nezvládnutej techniky čítania robilo väčšine žiakov výrazné problémy hlasné čítanie textu. Nesprávne dýchali a artikulovali, neuplatňovali intonáciu (tempo, prízvuk) a niektorí nerešpektovali ani interpunkčné znamienka či prostriedky nadväznosti (prestávku, dôraz). Vyučujúce zápis na tabuľu robili výlučne veľkými tlačenými písmenami, čím u žiakov absentoval vzor správneho písaného písma, čo sa prejavilo v ich chybnom písanom prejave, keď slová zväčša písali kombináciou/nerozlišovaním malých a veľkých (tlačených i písaných) písmen. Vyučujúce nespisovný ústny i písomný prejav žiakov prevažne akceptovali a len ojedinele ich opravili/usmernili, čo nepomáhalo rozvoju ich jazykovej kultúry v potrebnej miere. Žiaci na hodinách pracovali so súvislým textom v počutej (výklad učiteľa) alebo printovej podobe (učebnica/pracovný zošit), ku komunikácii prostredníctvom elektronických médií neboli vedení. Na otázky viažuce sa k obsahu písaného/počutého textu väčšinou dokázali odpovedať, ale bez pomoci vyučujúcich už zväčša neboli schopní v texte samostatne vyhľadať slovesá, slangové slová či podstatné mená, ktoré sa skloňujú podľa vzoru žena. Na väčšine hospitovaných hodín nedostali príležitosť alebo nevedeli analyzovať, posudzovať, kriticky hodnotiť text či širšie prepájať informácie so svojimi poznatkami, čo výrazne oslabovalo rozvoj ich komunikačných kompetencií. Vyššiu úroveň čitateľských zručností preukázali len na 1 vyučovacej hodine (pri hodnotení prečítanej bájky a vytvorení jej možného názvu) s intervenciou vyučujúcej. Negatívom hospitovaných hodín bola úplná absencia vyučovacích stratégií realizovaných prostredníctvom IKT. Pri rozvíjaní **poznávacích kompetencií** (*Graf 7*) vyučujúce využívali učebné texty rovnaké pre všetkých žiakov, vrátane žiakov so ŠVVP. Úlohy a činnosti žiakov nediferencovali s ohľadom na ich osobitosti, schopnosti či učebné štýly, žiaci pracovali na rovnakých zadaniach (samostatne, alebo v malých skupinách) bez možnosti výberu úloh rozdielnej náročnosti, pričom ani prítomnosť pedagogického asistenta (na jednej hospitovanej hodine) nezabezpečila poskytnutie **podporných stimulov** v požadovanej miere.

Žiaci si zväčša vedeli vybaviť, správne reprodukovať a aplikovať osvojené vedomosti (pri skloňovaní podstatných mien, určovaní vetných členov či morfológických kategórií - sloviess, zámen, podstatných mien), ojedinele si však s riešením aplikačných úloh (nahradiť podstatné meno zámenom, určiť typ zámena a opraviť pravopis slov) samostatne bez výraznej pomoci vyučujúcej poradili iba jednotlivci. Na prevažnej časti sledovaných hodín sa vyučujúci na rozvíjanie vyšších myšlienkových procesov (analytického, hodnotiaceho myslenia či tvorivosti) žiakov nezamerali. Nevyhovujúcu úroveň ich poznávacích kompetencií výrazne

ovplyvnil aj fakt, že kompetenciu tvorivo uvažovať (v rámci samostatnej práce) deklarovali len na menej ako polovici sledovaných hodín (skoncipovali/napísali a následne odprezentovali text rozprávania, zostavili databázu slovies, ktoré im na určené písmeno napadli). Rovnako (na menej ako polovici hodín) preukázali žiaci schopnosť kriticky myslieť a uvedomiť si chybu. Identifikovať jej príčinu a opraviť ju často nedokázali alebo nedostali príležitosť. V procese učenia sa boli zväčša externe motivovaní (prostredníctvom tajničky, didaktickej hry), aktívni, akceptovali spätnú väzbu od vyučujúcich, ale korigovať na jej základe svoje postupy v učení už väčšinou nedokázali. Slabou stránkou rozvoja **kompetencií k celoživotnému učeniu** (Graf 7) bola úplná absencia sebahodnotenia vlastných učebných výkonov a hodnotenia výsledkov učenia sa rovesníkov. Vyučujúce na hodnotenie výkonu a výsledkov žiakov využívali prevažne motivačné hodnotenie. Takmer na polovici sledovaných hodín uplatnili klasifikáciu, ale iba v jednom prípade ju aj zdôvodnili. Najvýraznejším nedostatkom vyučovacieho procesu bola úroveň **občianskych kompetencií** (Graf 7) žiakov. Na viac ako polovici sledovaných hodín síce dostali priestor na prezentovanie svojich názorov, pričom prevažne ochotne prezentovali stanoviská k celospoločenským témam (šikanovanie, medziľudské vzťahy), argumentačne zdôvodniť svoj postoj/názor však nevedeli. Príležitosť obhájiť si názor a diskutovať o postojoch spolužiakov nedostali. Žiaci zväčša zmysluplne a efektívne komunikovali, prispievali svojím konaním k vytváraniu pozitívnej klímy v triede. Niektorí jednotlivci ale nemali osvojené základné mäkké zručnosti a neakceptovali nastavené pravidlá správania, pričom autorita a intervencie vyučujúcich neboli postačujúce na eliminovanie ich nevhodného správania sa. Negatívnou stránkou rozvoja **sociálnych kompetencií** (Graf 7) bolo iba ojedinelé (na 1 vyučovacej hodine) zaradenie práce v skupine, ale bez schopnosti žiakov vzájomne kooperovať a prezentovať výsledky spoločnej práce, ako aj absencia priestoru na argumentáciu/zdôvodnenie výsledkov spoločnej práce.

Graf 7 Celková úroveň posudzovaných kompetencií žiakov v predmete slovenský jazyk a literatúra v nižšom strednom vzdelávaní

Anglický jazyk, matematika, fyzika, chémia, dejepis a etická výchova

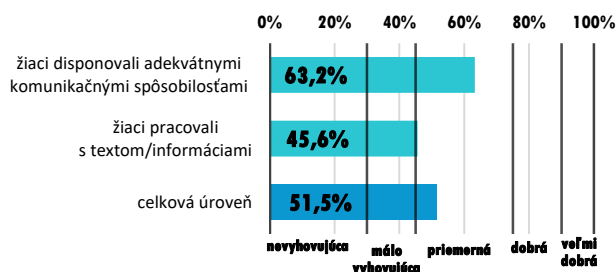
Učenie sa žiaka

Väčšina žiakov sa na sledovaných hodinách dokázala vyjadrovať plynule a pohotovo (ústne/písomne), disponovali primeranými **komunikačnými kompetenciami** (Graf 8). Ich prejav bol v prevažnej miere nekultivovaný, svoje poznatky prezentovali často len holými vetami, zväčša bez uplatňovania odbornej terminológie alebo s nedostatkami v jej uplatňovaní. Čítanému textu (články, zadania matematických úloh) poväčšine porozumeli, dokázali odpovedať na doplňujúce otázky vyučujúcich alebo vypracovať úlohu na základe zadania. Príležitosť na identifikáciu základných informácií/kľúčových slov v texte a na zhodnotenie ich

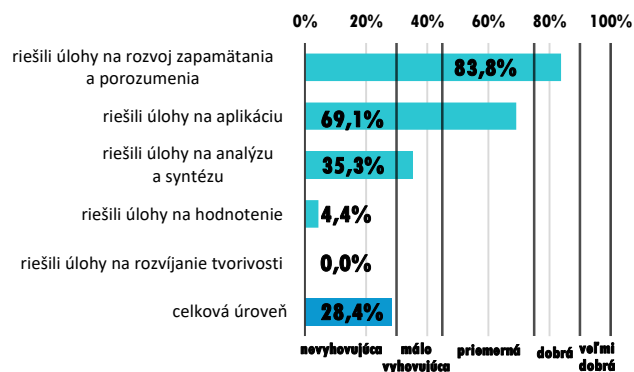
správnosti/pravdivosti mali žiaci vytvorenú iba ojedinele. **Poznávacie kompetencie** (Graf 9) žiakov neboli na sledovaných hodinách rozvíjané komplexne. Žiaci väčšinou dokázali správne reprodukovať osvojené vedomosti a riešiť úlohy zamerané na zapamätanie a porozumenie. S usmernením učiteľa dokázali vložiť správne tvary slovies do viet, doplniť vzorec, hľadať správne dvojice zadanie-výsledok/teleso-vlastnosť či nové výrazy v osemsmierovke. Pri vytvorenej možnosti (na 2/3 hodín) analyzovať (porovnať priestorové telesá, analyzovať vzájomnú polohu kružnice a priamky, vybrať obrázky zhodné podľa osovej súmernosti, rozobrať hypotetickú situáciu) žiaci nie vždy preukázali schopnosť analytického myslenia. Úlohy zamerané na rozvíjanie vyšších myšlienkových procesov žiakov na úrovni hodnotenia boli pozorované iba na 1 hospitovanej hodine. Príležitosť na tvorenie a používanie osvojených spôsobov v nových neznámych/problémových situáciách vyučujúci žiakom nevytvorili. Úroveň rozvíjania **kompetencií k celoživotnému učeniu sa** (Graf 10) negatívne ovplyvňovalo ojedinele zadávanie úloh na rozvoj kritického myslenia. Vyučujúci sa prevažne snažili žiakov motivovať, ale napriek tomu sa do procesu učenia nezapájali všetci žiaci. Len ojedinele prejavovali snahu o pochopenie informácií v širších súvislostiach. Nájst chybu, identifikovať jej príčinu a opraviť ju žiaci väčšinou samostatne nedokázali, aj po intervencii vyučujúcich vykonali správnu korekciu len jednotlivci. Žiaci príležitosť reflektovať o svojom výkone či výkone svojich spolužiakov, uvedomiť si silné a slabé stránky nedostali, absentovalo tak hodnotenie učebných výsledkov ako aj možnosť objektívne reagovať (formulovať spätnú väzbu, argumentovať či diskutovať) a posúdiť svoju úspešnosť v procese výučby.

Žiaci dokázali na väčšine hodín vyjadriť svoj názor hoci bol orientovaný prevažne k preberanému učivu, ale len ojedinele ho vedeli aj argumentačne zdôvodniť. Celkovú úroveň rozvoja **občianskych kompetencií** (Graf 11) ovplyvnila aj skutočnosť, že žiaci na posúdenie názoru/postoja iných zväčša nemali príležitosť a ak im bola poskytnutá, nie vždy tieto názory rešpektovali. Žiaci zväčša zmysluplne komunicovali pri svojom učení s učiteľom, korigovali svoje správanie a podieľali sa na vytváraní podnetného pracovného prostredia a atmosféry v triede. Na viac ako polovici sledovaných hodín žiaci nemali možnosť pracovať vo dvojiciach/v skupine/v tíme a prezentovať výsledky svojej práce, čo negatívne ovplyvňovalo celkovú úroveň rozvíjania **sociálnych kompetencií** žiakov (Graf 12). Objektívne posúdenie a zdôvodnenie výsledku svojej činnosti žiaci preukázali iba na jednej sledovanej hodine.

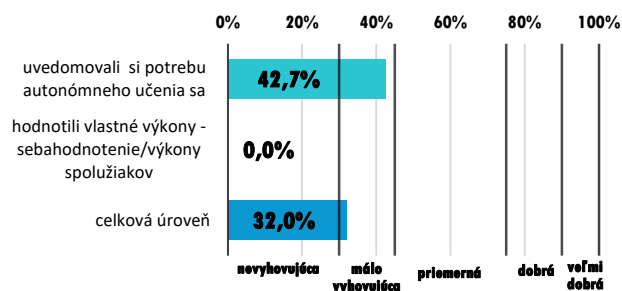
Graf 8 Rozvíjanie komunikačných kompetencií žiakov na sledovaných predmetoch v nižšom strednom vzdelávaní

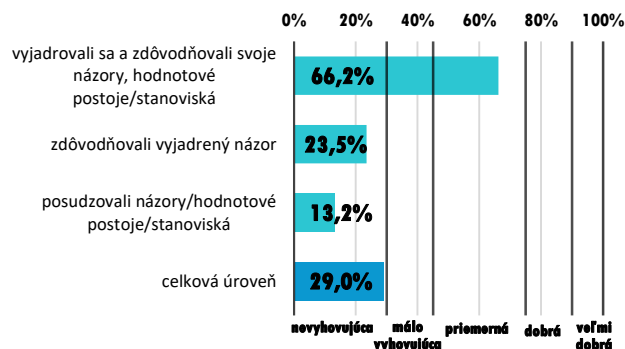
Graf 9 Rozvíjanie poznávacích kompetencií žiakov na sledovaných predmetoch v nižšom strednom vzdelávaní

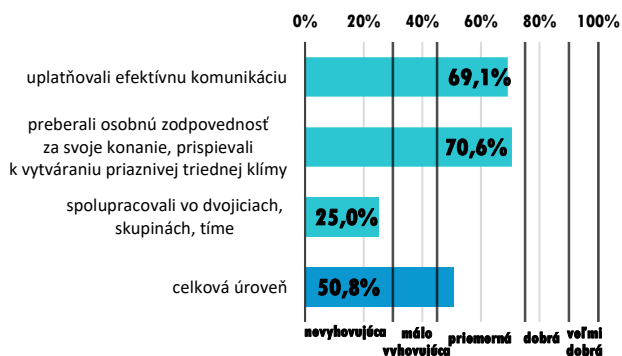
Graf 10 Rozvíjanie kompetencií k celoživotnému učeniu sa žiakov na sledovaných predmetoch v nižšom strednom vzdelávaní

Graf 11 Rozvíjanie občianskych kompetencií žiakov na sledovaných predmetoch v nižšom strednom vzdelávaní

Graf 12 Rozvíjanie sociálnych kompetencií žiakov na sledovaných predmetoch v nižšom strednom vzdelávaní

Vyučovanie učiteľom

Učители sa na začiatku vyučovacej hodiny zamerali prevažne na oznámenie témy a pripravených aktivít pre žiakov. Jasné definovanie cieľov bolo pozorované sporadicky a ich priebežné overovanie formou spätnej väzby od žiakov s dôrazom na sebahodnotenie úplne absentovalo.

Poskytovanie podporných stimulov bolo pozorované na hodinách **ojedinele**. Vyučujúci zadávali žiakom úlohy/činnosti bez možnosti výberu s ohľadom na ich individuálne schopnosti, nepersonalizovali proces výučby a venovali pozornosť len niektorým žiakom. Na menej ako tretine sledovaných hodín bola pozorovaná snaha vyučujúcich o optimalizáciu učebnej záťaže vzhľadom na osobitosti žiakov (napr. individuálny prístup pri vysvetľovaní učiva, zohľadňovanie vlastného tempa v učení sa). Na väčšine hospitovaných hodín bol prítomný pedagogický asistent, avšak jeho činnosť s vyučujúcimi bola nekoordinovaná a vo vzťahu k žiakom neefektívna. Učители využívali materiálne prostriedky (pracovné listy, osemsmernky, akumulátor, žiarovky, elektrické vodiče, kocky, kartičky, krabičky od džúsov naplnené vodou, obal z Kinder vajička, mince, drevo, modely priestorových útvarov) prevažne vhodne a účelne vzhľadom k učebnej téme. IKT (interaktívnu tabuľu, spätný projektor, CD prehrávač, digitálny nástroj Wordwall, interaktívne hry) použili iba zriedka (pripravené prezentácie) a väčšinou nevedli žiakov k ich zmysluplnému využitiu.

Žiakov sa snažili v procese učenia sa motivovať, poznatky sprístupňovali zrozumiteľným spôsobom a v súlade s aktuálnymi vedeckými poznatkami. Nedostatočne boli uplatňované formy smerujúce k **činnostnému učeniu** sa žiakov a k rozvíjaniu ich kritickému myslenia (menej

ako štvrtina vyučovacích hodín). Efektívne formy a metódy práce smerujúce k rozvíjaniu vyšších myšlienkových procesov na úrovni hodnotenia a tvorivosti takmer úplne absentovali. Vyučujúci vytvárali vhodné pracovné podmienky v triede pre všetkých žiakov, dbali na dodržiavanie dohodnutých a stanovených pravidiel správania. V prevažnej miere uplatňovali výchovno-vzdelávacie intervencie podporujúce pozitívne vzťahy a spoluprácu, reagovali povzbudzujúco a prejavovali empatiu. Uplatnená motivačná pochvala a povzbudenie bez poskytnutia informácie žiakom o možnosti a spôsobe ich zlepšenia sa nemali formatívny charakter, klasifikácia žiakov absentovala.

Tabuľka 2 Hodnotenie úrovni sledovaných vyučovacích predmetov podľa vzdelávacích oblastí v nižšom strednom vzdelávaní

Vzdelávacia oblasť	Vyučovací predmet	Úroveň
Jazyk a komunikácia	slovenský jazyk a literatúra	málo vyhovujúca úroveň
	anglický jazyk	málo vyhovujúca úroveň
Človek a príroda	chémia	málo vyhovujúca úroveň
	fyzika	málo vyhovujúca úroveň
Matematika a práca s informáciami	matematika	málo vyhovujúca úroveň
Človek a spoločnosť	dejepis	málo vyhovujúca úroveň
Človek a svet práce	svet práce	málo vyhovujúca úroveň

Výrazné pozitíva

- nezaznamenané

Oblasti vyžadujúce zlepšenie

- rozvíjanie poznávacích kompetencií na úrovni vyšších myšlienkových procesov v úlohách zameraných na hodnotenie a podporu tvorivosti,
- vytvorenie priestoru na rozvoj argumentačných schopností žiakov a vyjadrenia ich hodnotových postojov,
- využívanie podporných stimulov pre optimalizáciu učebnej záťaže žiakov so ŠVVP v edukačnom procese,
- zefektívnenie práce pedagogických asistentov na vyučovacích hodinách,
- vytváranie žiakom príležitosti na preukázanie digitálnych zručností,
- uplatňovanie formatívneho hodnotenia vo vyučovacom procese.

Učenie sa žiakov v nižšom strednom vzdelávaní bolo na málo vyhovujúcej úrovni.

RIADENIE ŠKOLY

Kontrolovaný subjekt mal vypracovaný **školský vzdelávací program** (ŠkVP) pre primárne i nižšie stredné vzdelávanie s názvom „*Radosť z vedomostí, radosť zo života*“, ktorý bol vydaný po jeho prerokovaní v pedagogickej rade i v rade školy a zverejnený na webovom sídle školy. Základný dokument bol vypracovaný v súlade so štátnym vzdelávacím programom (ŠVP). Stanovené ciele výchovy a vzdelávania boli orientované na rozvíjanie kľúčových kompetencií žiakov, rozvoj

komunikačných schopností a zlepšenie vyjadrovania sa žiakov, rozvoj čitateľskej, prírodovednej, finančnej a digitálnej gramotnosti žiakov. Poslanie výchovy a vzdelávania zodpovedalo reálnym podmienkam a koncepcným zámerom školy. **Učebné plány** (UP) pre obidva stupne vzdelávania akceptovali príslušné rámcové UP a ich poznámky. Vlastné poznámky k UP absentovali. Disponibilné hodiny škola využila na posilnenie vyučovania povinných predmetov SJL (2. – 4. roč.), MAT (2. roč.), PDA (3. roč.), biológia (6. roč.), technika (5. – 9. roč.) a výtvarná výchova (5. – 7. a 9. roč.) a zavedenie nových predmetov ANJ (1. roč.), dopravná výchova (2. roč.), svet práce (5. a 6. roč.) a informatika (9. roč.). V 1. ročníku škola zaradila v rámci disponibilných hodín pre všetkých žiakov aj špecifický predmet Individuálna logopedická intervencia (ILI). Žiakom 7. a 8. ročníka škola ponúkla ako druhý cudzí jazyk vyučovanie ruského jazyka. Časť žiakov 9. ročníka sa učila aj nemecký jazyk. Vzdelávaciu oblasť **Zdravie a pohyb** škola neposilnila. Samostatnú prílohu ŠkVP tvorili učebné osnovy (UO) vyučovacích predmetov primárneho i nižšieho stredného vzdelávania rozpracované v rozsahu stanovenom príslušným štátnym vzdelávacím programom (ŠVP). Pre novovytvorené predmety (ANJ, dopravná výchova a SEE) mala škola vypracované UO so zadanými cieľmi, obsahom vzdelávania, časovou dotáciou, metódami a formami práce, kompetenciami, prierezovými témami, učebnými zdrojmi a spôsobom hodnotenia. Vypracované UO umožňovali realizovať výchovu a vzdelávanie a rozvíjať jednotlivé kľúčové kompetencie. UO predmetu ILI boli obsahovo identické s obsahom, cieľmi a procesom špecifického vyučovacieho predmetu ILI, ktorý tvoril prílohu ŠVP pre žiakov s narušenou komunikačnou schopnosťou a žiakov s vývinovými poruchami učenia. Spôsob realizácie **prierezových tém** (PT) bol zapracovaný v predloženej základnej dokumente školy a deklaroval ich včlenenie do predložených UO predmetov vyučovaných na primárnom i nižšom strednom vzdelávaní. Škola mala ustanovených koordinátorov environmentálnej výchovy a výchovy k manželstvu a rodičovstvu, ktorí monitorovali realizáciu PT vo výchovno-vzdelávacom procese a na základe vypracovaných plánov činnosti organizovali v spolupráci s ostatnými PZ rôzne aktivity. Dopravná výchova bola v 2. ročníku vyučovaná ako samostatný predmet. Realizácia obsahu PT prebiehala aj formou besied, školských výletov, exkurzií a projektov. PT *Ochrana života a zdravia* škola realizovala aj formou didaktických hier a účelových cvičení. PT *Regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra* bola realizovaná aj prostredníctvom súťaží a kultúrnych vystúpení. Charakter PT mala aj *finančná gramotnosť* (FG) a čitateľská gramotnosť, ktoré boli začlenené do UO jednotlivých vyučovacích predmetov. Podrobnejšie rozpracovanie jednotlivých tém FG absentovalo. V sledovanom výchovno-vzdelávacom procese nebola aplikácia tém FG pozorovaná v žiadnom vyučovacom predmete. Škola vo svojom základnom dokumente v samostatných kapitolách „*Výchova a vzdelávanie žiakov so zdravotným znevýhodnením*“ a „*Vzdelávanie žiakov zo SZP*“ deklarovala úpravu podmienok výchovy a vzdelávania pre uvedených žiakov (vypracovanie Individuálneho vzdelávacieho programu (IVP), uplatňovanie predmetov špeciálno-pedagogickej podpory, spoluprácu s centrom poradenstva a prevencie, vytvorenie školského podporného tímu, zohľadňovanie špecifik porúch pri ich hodnotení a klasifikácii, nižší počet žiakov v triedach, využívanie kompenzačných pomôcok a pod.). Osobitosti výchovy a vzdelávania žiakov s nadaním v ŠkVP absentovali. V samostatnej kapitole „*Vzdelávanie cudzincov*“ škola deklarovala vytvorenie podmienok (personalizovaný prístup úpravou cieľov a obsahu výchovy a vzdelávania, metód, foriem a prístupov vo výchove a vzdelávaní, adaptačné obdobie, využívanie kompenzačných pomôcok, podporu na osvojovanie si slovenského jazyka)

na prekonávanie jazykovej a sociálnej bariéry deťom cudzincov. Zistenia školských inšpektorov potvrdili poskytovanie podporných stimulov pre učenie sa každého žiaka iba na tretine sledovaných hodín. Pri tvorbe a úprave ŠkVP a UP školy škola nespolupracovala s odborníkmi z iných rezortov.

Škola mala vypracovaný **súbor dokumentov a usmernení** súvisiacich s riadením školy a organizáciou vyučovania, ktoré boli s výnimkou rozvrhu hodín prerokované v pedagogickej rade. Rozvrh hodín nebol zverejnený na webovom sídle školy. **Pedagogická a ďalšia dokumentácia školy**⁴ ako aj dokumentácia žiakov so ŠVVP, bola vedená trvalým spôsobom v printovej podobe na tlačivách podľa vzorov schválených a zverejnených ministerstvom školstva ako aj elektronickou formou (triedne knihy). Dokumentáciu žiakov so ŠVVP tvorili žiadosti zákonných zástupcov o vzdelávanie ich detí formou integrácie, žiadosť o poskytnutie podporných opatrení, vypísané návrhy, správy z diagnostických vyšetrení a IVP. V predložených IVP neboli zapracované všetky odporúčania poradenských zariadení a informácie o špecifikách hodnotenia žiaka v jednotlivých vyučovacích predmetoch. IVP žiakov 2. stupňa vyučujúci s týmito žiakmi nekonzultovali.

Po prerokovaní so zriaďovateľom a v pedagogickej rade vydala riaditeľka školy „*Ročný plán vzdelávania pedagogických a odborných zamestnancov na školský rok 2023/2024*“, ktorý deklaroval podporu odborného rastu a vzdelávania PZ. Aktuálny plán vychádzal zo stanovených cieľov v ŠkVP, zameriaval sa na zvyšovanie profesijných kompetencií PZ (funkčné – rozširujúci modul; inovačné – edukačný portál VIKI na tvorbu didaktických materiálov a podporné opatrenia) a prípravu PZ na špecializované funkcie (výchovný poradca). Podľa vyjadrenia riaditeľky školy v rámci vzdelávania PZ škola spolupracuje s Centrom pre podporu učiteľov a centrom poradenstva a prevencie (CPaP)⁵. Nízky počet pedagogických zamestnancov a s tým spojené problémy so zabezpečením zastupovania PZ počas prezenčného vzdelávania bolo podľa vyjadrenia riaditeľky dôvodom zakúpenia licencie EDULAB akadémie, ktorá ponúkala online vzdelávanie učiteľov. V predchádzajúcom školskom roku 3 PZ absolvovali adaptačné vzdelávanie. V rámci inovačného vzdelávania absolvovali PZ (6) vzdelávanie orientované na tvorbu komplexných úloh, stratégií aktívneho učenia žiakov i portfólia v procese rozvoja PZ. Učiteľmi absolvované aktualizčné vzdelávanie bolo zamerané na rôzne formy hodnotenia žiakov, koncept výučby pomocou digitálnych nástrojov a wellbeing učiteľov ako prevencie vyhorenia. Praktické uplatňovanie nadobudnutých poznatkov z absolvovaných vzdelávaní (efektívne stratégie činnostného učenia či rozvíjania vyšších myšlienkových procesov na úrovni hodnotenia a tvorivosti, MAT – digitálny nástroj wordwall) sa však do vyučovacieho procesu na sledovaných hodinách premietlo len v minimálnej miere, čo malo negatívny dopad na úroveň edukácie.

Vedúci pedagogickí zamestnanci plán vlastného manažérskeho rozvoja vypracovaný nemali. Riaditeľka školy vydávala rozhodnutia vo veciach ustanovených zákonom. Škola evidovala 17 žiakov, ktorí na základe vydaného rozhodnutia riaditeľky školy plnili povinnú školskú dochádzku v školách mimo územia Slovenskej republiky. Nedostatky v rozhodovacom procese

⁴triedna kniha, triedny výkaz, katalógový list žiaka, rozvrh hodín, zápisnica z rokovania pedagogickej rady, zápisnica z rokovania metodického združenia, zápisnica z rokovania predmetovej komisie, dokumentácia o záujmovej činnosti školy;

⁵ CPaP, Zuzkin park, Košice;

sa týkali vydania 8 rozhodnutí o povolení plniť povinnú školskú dochádzku v školách mimo územia Slovenskej republiky bez písomnej žiadosti zákonného zástupcu. O vykonanie komisionálnej skúšky nepožiadali žiadni zákonní zástupcovia. Individuálne vzdelávanie zabezpečovala škola 4 žiakom 2. stupňa, ktorým riaditeľka školy na základe žiadosti zákonného zástupcu a vyjadrenia všeobecného lekára pre deti a dorast takúto formu osobitného plnenia školskej dochádzky povolila.

Zriadené **metodické orgány (MO)** mali stanovené konkrétne ciele a vypracované plány práce na aktuálny školský rok. Zameranie ich činnosti spočívalo v organizovaní kultúrno-spoločenských podujatí⁶, besied⁷, exkurzií⁸, školských⁹ a mimoškolských aktivít, príprave žiakov na predmetové olympiády a súťaže, vyhodnocovanie písomných prác a analýzu učebných výsledkov žiakov. Zápisnice z ich zasadnutí obsahovali informácie o prerokovaní systému hodnotenia kontrolných diktátov, písomných prác a opis aktuálne dosiahnutých učebných výsledkov žiakov v rovine konštatácie. Absentovalo komplexné analyzovanie vzdelávacích výsledkov žiakov, prijímanie opatrení na odstránenie zistených nedostatkov, čo nenapĺňalo kontrolnú funkciu metodických orgánov a nevytvorilo predpoklady na skvalitňovanie edukačného procesu. Participáciu na internom vzdelávaní PZ formou otvorených hodín MO naplánované nemali, vzájomné hospitácie mali v pláne činnosti iba členovia 1 predmetovej komisie (PK)¹⁰, avšak v aktuálnom školskom roku ich ešte nerealizovali.

Vnútorý systém kontroly a hodnotenia detí a žiakov bol zadefinovaný v ŠkVP v samostatnej kapitole. Bol vypracovaný v súlade s príslušnými ustanoveniami školského zákona a metodickým pokynom na hodnotenie žiakov ZŠ. Okrem zadefinovaných princípov hodnotenia škola v dokumente kládla dôraz aj na vedenie žiakov k sebahodnoteniu už od prvého ročníka, ale zistenia školských inšpektorov preukázali, že žiaci boli vedení k sebahodnoteniu iba sporadicky. Škola deklarovala spôsob hodnotenia predmetov klasifikáciou s výnimkou dopravnej, etickej a náboženskej výchovy a ILLI. Analýza a komparácia ŠkVP, UO a katalógových listov žiakov preukázala nekorektné vedenie pedagogickej dokumentácie, podľa ŠkVP bol vyučovacím predmetom TSV hodnotený známku, v UO TSV bolo uvedené slovné hodnotenie. Na vysvedčení boli žiaci z predmetu TSV hodnotení v súlade so ŠkVP - známku. S kritériami hodnotenia boli žiaci oboznámení v úvode školského roka. Riaditeľka školy v rozhovore uviedla, že zákonných zástupcov s nimi oboznámili triedni učitelia na rodičovských stretnutiach. V prípade mimoriadneho zhoršenia prospechu a správania informovali zákonných zástupcov žiakov preukázateľným spôsobom (písomne). Analýza zápisníc zo zasadnutia pedagogickej rady preukázala, že ďalšie opatrenia už neprijímali. Kontrolou diktátových zošitov žiakov so ŠVVP¹¹ bolo zistené, že niektorí z nich mali diktáty zo slovenského jazyka a literatúry hodnotené známku.

Vnútorý systém kontroly a hodnotenia zamestnancov vymedzoval všeobecné oblasti hodnotenia (vzťah ku žiakovi, profesijný rast, rozvíjanie kľúčových kompetencií žiakov, výsledky

⁶ napr. Karneval, Vianočná akadémia a pod.;

⁷ Čo je kyberšika a ako sa proti nej brániť?, Hovoríme o jedle;

⁸ Planetárium, Botanická záhrada, ZOO, Prírodovedné múzeum;

⁹ Deň vody, Deň mlieka, Kapustový deň, Valentínska pošta a pod.;

¹⁰ PK MAT, FYZ, CHEM, biológie a informatiky;

¹¹ s vývinovými poruchami učenia – dyslexia, dysgrafia, dysortografia;

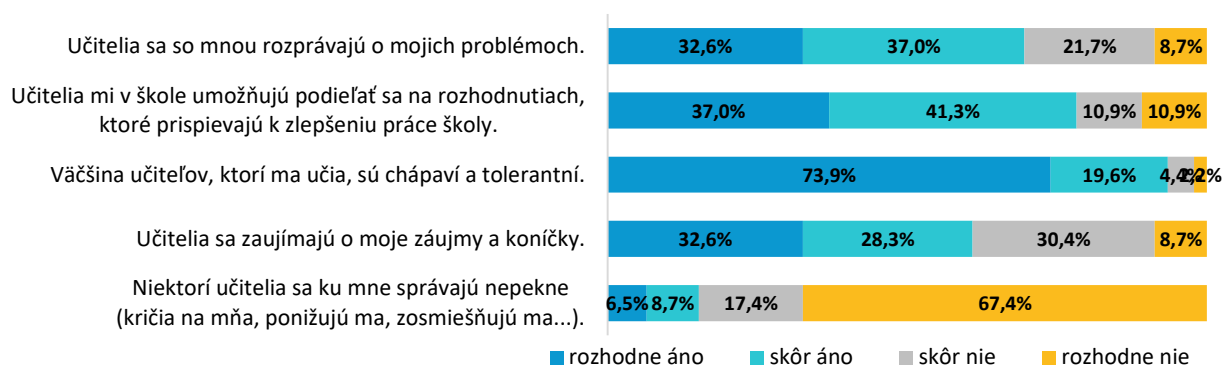
žiakov, ktorých učiteľ vyučuje, tvorba učebných materiálov a pod.). V závere školského roka riaditeľka školy hodnotila PZ na základe autoevalvačného dotazníka, ktorý vypracoval každý PZ školy a individuálnymi hodnotiacimi rozhovormi. Záznamy z hodnotenia PZ predložila riaditeľka školy ku kontrole.

Kontrolnú činnosť vykonávali vedúci PZ podľa predloženého „*Plánu vnútornej školskej kontroly na školský rok 2023/2024*“ zameraného na všetky oblasti výchovno-vzdelávacej činnosti školy. Definoval ciele, formy, prostriedky a zameranie kontrolnej činnosti. V samostatnej prílohe bol rozpracovaný „*Plán hospitácií na školský rok 2023/2024*“, v ktorom vedenie školy deklarovalo zameranie hospitačnej činnosti na monitorovanie využívania aktivizujúcich metód v edukácii, rozvoj kritického myslenia, diferencovanie úloh a produktívnu komunikáciu. V aktuálnom školskom roku do výkonu školskej inšpekcie vykonávala hospitačnú činnosť iba riaditeľka školy, ktorá vykonala 5 hospitácií, čo potvrdzovali predložené hospitačné záznamy. Ich analýza preukázala všeobecné zhodnotenie vyučovacej hodiny, pomenovanie pozitívnych aj negatívnych stránok edukačnej činnosti učiteľa a odporúčania zamerané na zlepšenie. Vyhodnotenie deklarovaného zamerania hospitačnej činnosti v hospitačnom zázname absentovalo. S výsledkom hodnotenia boli vyučujúci preukázateľne oboznámení. Výstupy z hospitačnej činnosti neboli na zasadnutiach pedagogickej rady analyzované a zovšeobecňované, k prípadným zisteným nedostatkom neprijímali žiadne opatrenia. V informačnom dotazníku aj rozhovore riaditeľka školy uviedla, že škola nerealizovala systematické plánované sebahodnotenie, autoevalváciu *nepovažovala* za užitočný nástroj zvyšovania kvality práce a sebahodnotiace procesy vnímala ako ďalšiu zbytočnú byrokratickú záťaž *bez významného vplyvu na kvalitu školy*.

Z dotazníkov zadaných učiteľom školy vyplynulo, že *klíma školy je otvorená*. Podrobné výsledky sú súčasťou Prílohy č. 1. Zistenia z dotazníka *Klíma* iba čiastočne korelovali so zisteniami z dotazníka so zameraním na *Wellbeing*, na ktorý odpovedali tí istí PZ. Všetci PZ cítili spoluzodpovednosť za činnosť školy, ale viac ako polovica (54 %) opýtaných PZ by túto školu neodporúčalo ako dobré pracovné miesto. Negatívnym zistením bol aj fakt, že tri štvrtiny respondentov (77 %) v odpovedi uviedlo, že pociťujú stres zo zodpovednosti za riešenie výchovných problémov žiakov. Nadmernú záťaž z rozsahu svojich pracovných povinností pociťovalo až 61,6 % učiteľov a takmer štvrtina z nich (23,1 %) mala pocit, že ich práca mala negatívny vplyv na ich zdravie. Všetci PZ však v dotazníku vyjadrili dôveru k vlastným pedagogickým schopnostiam a potvrdili, že sa im darí zaujať žiakov na vyučovacej hodine a poskytujú im alternatívne vysvetlenia, ak niečomu nerozumejú. Podľa vyjadrenia 46 žiakov 5. – 9. ročníka v zadanom dotazníku učelia cielene podporovali osvojenie si a využívanie efektívnych stratégií učenia uplatňovaním individuálneho prístupu (78,1 %), umožnením diskusie (80,5 %) a sebahodnotením (84,4 %), čo ale nebolo potvrdené zisteniami školských inšpektorov na hospitovaných hodinách. Podporné stimuly pre učenie sa každého žiaka a rešpektovanie rozdielov a osobitostí žiakov uplatňovali PZ iba na tretine sledovaných hodín, priestor na sebahodnotenie vytvorili vyučujúci žiakom iba ojedinele. V dotazníku na zisťovanie vzájomných **vzťahov medzi učiteľmi a žiakmi** (*Graf 13*) zadanom žiakom 2. stupňa ZŠ väčšina žiakov potvrdila, že učelia, ktorí ich učia, sú chápvaví a tolerantní (93,5 %) a umožňujú sa im podieľať sa na aktivitách, ktoré prispievajú k zlepšeniu práce školy (78,3 %). Dve tretiny respondentov uviedlo, že učelia sa s nimi rozprávajú sa o ich problémoch a zaujímajú sa o ich záujmy a koníčky. Časti respondentov (15,2 %) prekážal prístup niektorých učiteľov a potvrdili

nevhodné správanie učiteľov (krik, ponižovanie, zosmiešňovanie a pod.). Tretina opýtaných žiakov (28,3 %) pociťovala na vyučovacích hodinách nervozitu, úzkosť alebo stres a takmer polovica z nich (47,9 %) sa obávala, že v škole dostanú zlé známky, aj keď boli dobre pripravení. Väčšina respondentov potvrdila, že ich baví, čo sa v škole učia a považujú to za dôležité pre ďalší život. Na výchovnú a vzdelávaciu činnosť školy mali vplyv aj vzťahy so **zákonnými zástupcami žiakov**, ktoré hodnotila riaditeľka školy ako zložité a potvrdila, že niektorí zákonní zástupcovia žiakov sa nezaujímajú o výchovno-vzdelávacie výsledky svojich detí. Z výsledkov anonymných dotazníkov zadaných Štátnou školskou inšpekciou učiteľom menej úspešných žiakov vyplynulo, že iba *polovica* opýtaných učiteľov systematicky buduje partnerské vzťahy so zákonými zástupcami žiakov s akcentom na posilňovanie vzájomnej dôvery a spolupráce.

Graf 13 Vzťahy medzi žiakmi a učiteľmi z pohľadu žiakov

Výsledky z dotazníka týkajúceho sa **bezpečnosti školského prostredia** zadaného 46 žiakom 5. - 9. ročníka preukázali, že žiaci svoju školu za bezpečné prostredie **nepovažovali**. Takmer všetci opýtaní potvrdili, že cez prestávky sa radi rozprávajú so spolužiakmi, ale tretina (39,2 %) z nich uviedla, že počas prestávok sa niektorí spolužiaci bili a hádali. Takmer polovica (45,6 %) opýtaných žiakov potvrdila, že niektorí spolužiaci vyrušujú aj počas vyučovania a nerešpektujú pokyny vyučujúcich. Skoro všetci uviedli, že učitelia dôsledne a spravodlivo riešia nevhodné správanie každého žiaka a rozprávajú sa s nimi o pravidlách správania stanovených v školskom poriadku. Takmer 22 % žiakov bolo šikanovaných, najčastejšie v triede počas prestávky aj počas vyučovania a v priestoroch školy, telocvične alebo odborných učebni. Svedkom šikanovania bolo podľa dotazníka 35 % opýtaných žiakov. Najviac šikanovaných žiakov sa zdôverilo rodičom (19,6 %), kamarátovi (13 %) a triednemu učiteľovi (10,9 %). Až 15 % opýtaných žiakov sa nezdôverilo nikomu. Poskytnutie pomoci spolužiakovi, ktorému niekto ubližoval, potvrdilo 58,7 % opýtaných žiakov. V zadanom dotazníku takmer pätina (17,4 %) respondentov ďalej potvrdila záškoláctvo z dôvodu, že sa im nechcelo ísť do školy, ojedinele z dôvodu strachu z učiteľa alebo zo starších spolužakov.

V školskom roku 2022/2023 škola evidovala **4 menej úspešných žiakov (MÚŽ)** (z toho 1 na 1. stupni a 3 na 2. stupni), ktorí boli hodnotení stupňom prospechu nedostatočný z 3 a viac vyučovacích predmetov a 2 žiakov, ktorí **predčasne ukončili povinnú školskú dochádzku** v nižšom ako 9. ročníku. Komisionálnu skúšku MÚŽ nekonali a v aktuálnom školskom roku opakovali ročník. Riaditeľka školy v rozhovore uviedla, že škola nemala vypracovaný systém včasného varovania v prospech žiakov ohrozených rizikom skoršieho ukončenia školskej dochádzky. Najviac MÚŽ škola za posledné roky vykazovala na 1. stupni zo všetkých vyučovacích predmetov a na 2. stupni z predmetov SJL, MAT a z cudzích jazykov. Príčiny slabých vzdelávacích výsledkov a neprospievania žiakov overovali školskí inšpektori dotazníkom zadaným 6 učiteľom, riadeným rozhovorom s riaditeľkou školy a s 3 žiakmi. Všetci opýtaní PZ

v dotazníku uviedli, že jednou z príčin neúspechu žiakov v ich vyučovacom predmete bola ich nepravidelná školská dochádzka, čo potvrdili aj opýtaní žiaci. Ako najčastejšie formy podpory MÚŽ v procese edukácie uviedli PZ individuálny prístup, motivačné formatívne hodnotenie, diferenciaciu úloh, vytváranie podmienok na rovesnícke učenie, využívanie pedagogického asistenta, čo potvrdili aj žiaci, ale uplatňovanie uvedených postupov na hospitovaných hodinách v rámci výkonu školskej inšpekcie bolo zaznamenané len v malej miere a bolo neúčinné. Polovica opýtaných PZ uviedla ako formu podpory MÚŽ doučovanie mimo vyučovacích hodín, ale nepotvrdil to ani jeden opýtaný žiak. V rozhovore riaditeľka školy negatívne hodnotila prístup žiakov k vzdelávacím povinnostiam a prístup zákonných zástupcov MÚŽ, ktorí často nereagujú ani na opakované predvolania zo strany školy a nechávajú svoje deti svojvoľne doma. Z analýzy predloženej dokumentácie¹² vyplynulo, že žiaden PZ v minulom roku neabsolvoval ani v aktuálnom školskom roku nemal naplánované vzdelávanie v oblasti prevencie školského neúspechu žiakov alebo práce s MÚŽ. Za najčastejší dôvod slabých vzdelávacích výsledkov žiakov uviedla riaditeľka školy prostredie, z ktorého žiaci pochádzajú, ale hlavne zlú školskú dochádzku, čo potvrdili opýtaní žiaci i učitelia. Učitelia v dotazníku ďalej uviedli, že mali vytvorený priestor vedením školy na spoluprácu so školskou špeciálnou pedagogičkou, ktorá sa v prípade potreby osobne týmto žiakom venovala. Podľa údajov z dotazníka pre PZ motiváciu/podnecovanie MÚŽ k lepším vzdelávacím výsledkom učitelia nevyužili ani pri vysvetľovaní a zavádzaní nového učiva, keď volili frontálny prístup, čo korelovalo so závermi školských inšpektorov z realizovaných hospitácií. Školskú stratégiu znižovania školského neúspechu a zavedenie podporných opatrení pre žiakov v závislosti od ich výchovno-vzdelávacích potrieb v zmysle aktuálneho metodického pokynu škola nemala vypracovanú.

Škola realizovala rôzne **školské i mimoškolské aktivity**, o ktorých verejnosť informovala na svojom webovom sídle, na profile školy na sociálnej sieti Facebook a prostredníctvom informačných nástieniek v priestoroch školy. Žiakov zapájala do rôznych projektov¹³ a súťaží¹⁴, vytvorila podmienky na rozmanitú mimoškolskú činnosť v záujmových útvaroch prostredníctvom CVČ Spektrum, ktoré bolo súčasťou školy. Organizovala exkurzie, výlety, kultúrne/športové akcie a zbierky, aktívne kooperovala so zriaďovateľom, okolitými školami, so zariadením poradenstva a prevencie, rôznymi organizáciami, inštitúciami a miestnou komunitou. Kurzy na získanie nižšieho stredného vzdelania neorganizovala.

Služby školy v rámci systému poradenstva a prevencie smerom k žiakom, ich zákonným zástupcom i zamestnancom zabezpečovala **výchovná poradkyňa (VP)** vykonávajúca súčasne aj funkciu **kariérovej poradkyne (KP)**. V aktuálnom školskom roku sa prihlásila na vzdelávanie zamerané na výchovné poradenstvo. VP mala pre výkon svojej činnosti zabezpečené potrebné priestorové aj materiálno-technické podmienky (vybavenie IKT s prístupom na internet) a znížený základný úväzok. VP spolupracovala s členmi školského podporného tímu a podľa jej vyjadrenia sa prioritne zameriavala na poskytovanie kariérového poradenstva. Ku kontrole predložila „*Plán práce výchovného poradcu 2023/2024*“, v ktorom boli rozpracované úlohy pre výchovné aj kariérové poradenstvo na aktuálny školský rok. Monitorovanie výchovno-vzdelávacích problémov žiakov a ich riešenie absentovalo. V oblasti výchovného poradenstva sa zameriavala na oblasť prevencie a riešenie problémového a delikventného vývinu detí v spolupráci so školským podporným tímom. Ponúkala žiakom a ich rodičom poradenstvo pri riešení výchovných problémov a poskytovanie služieb súvisiacich s funkciou KP. Pravidelne

¹² Ročný plán vzdelávania pedagogických a odborných zamestnancov na školský rok 2022/2023; Ročný plán vzdelávania pedagogických a odborných zamestnancov na školský rok 2023/2024;

¹³ Červené stužky; Zvyšovanie gramotnosti na ZŠ; Zelená škola; Krokus; Týždeň finančnej gramotnosti; eDIT a pod.;

¹⁴ Hovorme o jedle (2. miesto); Olympiáda v anglickom jazyku;

aktualizovala údaje v systéme Proforient, spolupracovala so strednými školami, poskytovala žiakom, rodičom a triednym učiteľom informácie o možnostiach štúdia na stredných školách. V spolupráci s centrom poradenstva a prevencie realizovala pre žiakov dobrovoľné psychologické vyšetrenie zamerané na poradenstvo v oblasti výberu povolania. V rozhovore VP potvrdila, že podporu MÚŽ a žiakom so ŠVVP neposkytovala. Z dotazníka zadaného Štátnou školskou inšpekciou 21 žiakom 8. a 9. ročníka vyplynulo, že iba 61,9 % opýtaných žiakov vedelo, kto je v škole VP a 66,7 % žiakov vedelo, že sa na ňu môžu obrátiť so svojimi problémami. Napriek tomu, že až 81 % žiakov si bolo vedomých, že sa o ich problémy VP zaujíma, jej služby pri riešení osobných/školských problémov (riešenie výchovných problémov a vzťahov s učiteľmi) však využilo iba 14,30 % respondentov. Väčšina opýtaných žiakov potvrdila, že VP pre nich organizuje stretnutia s odborníkmi z rôznych oblastí a rozpráva sa s nimi na témy o správaní, o vzťahoch so spolužiakmi v triede, o šikanovaní a o profesijnej orientácii. VP v rozhovore uviedla, že prejavy šikanovania v škole nezaznamenala, avšak takmer štvrtina žiakov v dotazníku uviedla, že bola v škole šikanovaná. Šikanovanie v škole potvrdil aj monitoring, ktorý zrealizovala školská koordinátorka prevencie. Výsledky anonymného dotazníka KP zadaného tým istým žiakom 8. a 9. ročníka potvrdili, že takmer všetci (95 %) opýtaní žiaci považovali výber strednej školy za dôležitý krok vo svojom živote. Tri štvrtiny respondentov (75 %) vedeli, kto z učiteľov je KP a považovali za dôležité mať takého učiteľa v škole. Ďalej potvrdili, že KP im zabezpečuje možnosť vykonať viacero testov, pomocou ktorých sa dozvedeli, aké profesie/povolania sú pre nich vhodné. Osobného pohovoru s KP sa zúčastnilo iba 55 % respondentov a 40 % ich rodičov.

Funkciu **školskej koordinátorky vo výchove a vzdelávaní** zabezpečovala školská špeciálna pedagogička, ktorá mala vypracovaný „*Plán práce koordinátora prevencie na školský rok 2023/2024*“. Jeho obsahová analýza preukázala iba formálne rozpracované ciele prevencie a metódy/formy práce bez špecifikácie konkrétnych preventívnych aktivít pre žiakov školy. V spolupráci s centrom poradenstva a prevencie realizovala formou anonymného dotazníka pravidelný monitoring zameraný na prevenciu a odhaľovanie negatívnych javov v správaní sa žiakov. Vyhodnotenie dotazníka predložila ku kontrole. Jeho analýza preukázala, že väčšina žiakov pripustila výskyt šikanovania v škole formou ubližovania, fyzickej a slovnej agresivity. Podľa vyjadrenia školskej koordinátorky zistenia prekonzultovala osobne s triednymi učiteľmi, ktorí sa následne tejto téme venovali na triednických hodinách. Zápisnice zo zasadnutia metodických orgánov a pedagogickej rady nepreukázali analýzu zistení z anonymného dotazníka ani následne prijímanie opatrení na eliminovanie nežiadúcich javov v správaní sa žiakov. Školská koordinátorka ďalej v rozhovore uviedla, že realizovala preventívne programy, besedy, prednášky a aktivity v spolupráci s triednymi učiteľmi, ale relevantné podklady o realizácii aktivít a ich následnú analýzu nepredložila. Potvrdila, že žiaci sa jej so svojimi problémami nezdôverujú, ale myslí si, že v aktuálnom čase potrebujú žiaci viac podpory a výchovných intervencií z dôvodu vzťahových problémov a problémového správania.

Školská špeciálna pedagogička mala vypracovaný plán práce a na webovom sídle školy informáciu o konzultačných hodinách. Analýza predloženého rozvrhu jej činnosti preukázala, že okrem individuálnych/skupinových intervencií zabezpečovala v spolupráci s triednou učiteľkou prvého ročníka aj vyučovanie špecifického predmetu III. Poznámky z intervencií ku kontrole nepredložila. V rozhovore uviedla, že monitorovala žiakov so ŠVVP, vypracovávala pre nich IVP bez spolupráce s triednymi učiteľmi alebo s pedagogickými asistentami. Tieto skutočnosti sa prejavili aj na kvalite vypracovania IVP žiakov so ŠVVP a ich praktickom uplatňovaní pri ich vzdelávaní. Hodnotenie diktátov žiakov s vývinovými poruchami učenia známku potvrdili, že poradenstvo PZ o osobitostiach vzdelávania žiakov so ŠVVP poskytovala v nedostatočnej miere. V škole bol vytvorený **školský podporný tím**, ktorého zloženie bolo

prerokované na pedagogickej rade, čo dokladovala predložená zápisnica. Tím nemal vypracovaný plán činnosti, jeho členovia sa stretávali iba neformálne pri osobných rozhovoroch v zborovni. Jeho činnosť mala koordinovať školská špeciálna pedagogička, ale prácu tímu reálne nezabezpečila a jeho činnosť tak bola iba formálna.

Žiakom pri prekonávaní bariér vo výchove a vzdelávaní pomáhali **pedagogickí asistenti**, ktorí svoju činnosť vykonávali v súlade s náplňou práce. Pomáhali žiakom so ZZ a zo SZP pri prekonávaní informačných, zdravotných, sociálnych a jazykových bariér. Ich práca na hospitovaných hodinách nebola vždy efektívna a absentovala aj koordinácia ich práce s vyučujúcim.

Riadenie školy bolo na málo vyhovujúcej úrovni.

PODMIENKY VÝCHOVY A VZDELÁVANIA

Riaditeľka školy i jej zástupkyňa spĺňali kvalifikačné predpoklady a podmienky na výkon činnosti vedúceho pedagogického zamestnanca. Proces výchovy a vzdelávania bol zabezpečený 17 PZ spĺňajúcimi kvalifikačné predpoklady. Odbornosť vyučovania bola 87,1 % (na 1. stupni 97 %, na 2. stupni 80,7 %). Čiastočne neodborne boli na 1. stupni vyučované predmety pracovné vyučovanie a informatická výchova. Na 2. stupni bol čiastočne neodborne vyučovaný druhý cudzí jazyk, informatika, FYZ, SEE, technika, občianska náuka a etická výchova.

Škola mala vo vzťahu k počtu žiakov vytvorené pre ich vzdelávanie vhodné podmienky. Areál školy tvoril komplex šiestich pavilónov, z ktorých 2 škola prenajímala súkromnej ZŠ. Jednotlivé dvojpodlažné pavilóny boli uzamknuté a zabezpečené kamerovým systémom. Okrem 9 kmeňových tried škola disponovala 2 IKT učebňami s 15 počítačmi pre žiakov, odbornými učebňami jazykov, biológie a chémie, dejepisu a geografie, techniky (školská dielňa), digitálnych technológií, telocvičňou, knižnicou, zborovňou, kabinetmi učiteľov, miestnosťou výchovného poradcu, školskej špeciálnej pedagogičky, pedagogických asistentov a kanceláriami manažmentu školy. Stravovanie žiakov bolo zabezpečené v školskej jedálni. Na chodbách sa nachádzali uzamykateľné šatňové skrinky, sociálne zariadenia, lavičky a tematické nástenky. Efektívne využívanie vnútorných a vonkajších priestorov školy v čase vyučovania sa realizovalo podľa rozvrhu hodín. V čase mimo vyučovania boli priestory školy využívané na rôzne voľnočasové aktivity žiakov a na záujmovú činnosť. Škola nemala bezbariérové upravené vstupné ani učebné priestory. Žiaci mali k dispozícii dostatočné množstvo **učebníc, učebných textov**, pracovných zošitov a učebných textov schválených ministerstvom školstva. Vybavenie učebných priestorov učebnými pomôckami bolo primerané. Triedy boli zariadené funkčným nábytkom, bezprašnou aj interaktívnou tabuľou a dataprojektorom. Väčšina vyučujúcich mala k dispozícii notebook. V celej škole bolo pre žiakov a zamestnancov školy zabezpečené internetové pripojenie, avšak v čase inšpekčného výkonu bolo v jednom pavilóne nefunkčné. Školská špeciálna pedagogička v rozhovore potvrdila, že pre žiakov so ŠVVP má škola dostatok špeciálnych¹⁵ a kompenzačných¹⁶ pomôcok, avšak inšpekčné zistenia preukázali ich minimálne využitie v procese výchovy a vzdelávania.

Základné pravidlá vnútorného režimu školy stanovoval **školský poriadok**. Bol prerokovaný v pedagogickej rade (28. 8. 2023), absentovalo prerokovanie s orgánmi školskej samosprávy. Preukázateľne s jeho obsahom boli oboznámení žiaci na triednických hodinách a pedagogickí zamestnanci školy na zasadnutí pedagogickej rady. Zápisnice z triednych aktívov preukázali, že so školským poriadkom boli oboznámení zákonní zástupcovia žiakov iba v niektorých triedach.

¹⁵ logopedické hry, pracovné zošity Kuliferdo, dyslektické čítacie okienko a pod.;

¹⁶ kartičky s písmenami, gramatické tabuľky, piktogramy a pod.

Školský poriadok upravoval práva a povinnosti žiakov, zásady ich správania sa, základné práva a povinnosti učiteľov a zákonných zástupcov žiakov, pravidiel vzájomných vzťahov medzi žiakmi, pedagogickými a ďalšími zamestnancami školy, stanovoval podmienky nakladania s majetkom školy. Boli v ňom deklarované podrobnosti o podmienkach na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia žiakov, ich ochrany pred sociálno-patologickými javmi, diskrimináciou a násilím v zmysle aktuálnej Smernice č. 36/2018 k prevencii a riešeniu šikanovania detí a žiakov v školách a školských zariadeniach. Pre žiakov, pedagogických zamestnancov školy a zákonných zástupcov žiakov bol školský poriadok zverejnený v každej triede a v elektronickej forme na webovom sídle školy. V dotazníku o bezpečnosti školského prostredia 86,96 % opýtaných žiakov uviedlo, že s učiteľmi diskutujú o pravidlách správania stanovených v školskom poriadku.

V školskom roku 2022/2023 vymeškali žiaci 1. stupňa 10 356 *ospravedlnených* hodín (priemer na 1 žiaka 207 hodín), z toho 1 604 *ospravedlnených* hodín vymeškali žiaci so ZZ (priemer na 1 žiaka 267 hodín). *Neospravedlnených* hodín zaznamenali 1 060 (priemer na 1 žiaka 21 hodín), z toho žiaci so ZZ vymeškali 5 hodín (priemer na 1 žiaka 0,83 hodiny). Žiaci 2. stupňa vymeškali 16 474 *ospravedlnených* hodín (priemer na 1 žiaka 187 hodín), z toho 4 685 hodín žiaci so ZZ (priemer na 1 žiaka 204 hodín). Počet *neospravedlnených* hodín bol 795 (priemer na 1 žiaka 32 hodín), z nich žiaci so ZZ *neospravedlnene* vymeškali 512 hodín (priemer na 1 žiaka 23 hodín). Viac ako 15 *neospravedlnených* vyučovacích hodín za celý školský rok vymeškalo 35 žiakov z oboch stupňov vzdelávania (17/18), na ktorých škola zaslala 51 **oznámení** (22/29) príslušnému úradu štátnej správy a obci, na ktoré nedostala spätnú odpoveď. Preukázateľne o vymeškaných hodinách informovala zákonných zástupcov žiakov. Na konci školského roka škola **znížila** 17 (6/11) žiakom známku zo správania z nich 4 žiakom so ZZ na 2. stupni prevažne za opakované porušovanie školského poriadku a vysoký počet vymeškaných *neospravedlnených* hodín. Škola udelila na konci 2. polroka **9** žiakom (8/1) **pochvalu** za reprezentáciu školy a výborný prospech, z nich boli 3 žiaci so ZZ z 1. stupňa ZŠ. Z 26 udelených **pokarhaní** triednym učiteľom a riaditeľom školy bolo 22 na 2. stupni (z nich 6 žiaci so ZZ), väčšina z nich sa týkala porušovania školského poriadku a *neospravedlnených* hodín žiakov. Škola preukázateľne informovala zákonného zástupcu žiaka o mimoriadnom zhoršení prospechu a správania jeho dieťaťa. **Školský parlament** v škole ustanovený nebol.

Pri **organizácii vyučovania** boli v škole základné fyziologické, psychické a hygienické potreby žiakov rešpektované v súlade s platnými právnymi normami. V priebehu výkonu inšpekcie bolo zaznamenané nedodržanie stanovenej dĺžky vyučovacích hodín a prestávok. Stanovený začiatok a koniec vyučovania škola dodržiavala. Kontrolou dokumentácie týkajúcej sa **bezpečnosti a ochrany zdravia** pri organizačnom zabezpečení uskutočnených školských aktivít (výlety, exkurzie, spoločenské akcie, kultúrne vystúpenia) bolo zistené, že niektoré aktivity školy boli organizované bez informovaného súhlasu zákonného zástupcu žiaka.

Podmienky výchovy a vzdelávania boli na dobrej úrovni.

1.3 INÉ ZISTENIA

Neboli zaznamenané.

2 ZÁVERY

PROCES VÝCHOVY A VZDELÁVANIA

Žiaci sa v priebehu sledovaného procesu výchovy a vzdelávania väčšinou podieľali na vytváraní podnetného prostredia a prispievali k pozitívnej pracovnej klíme. Vedeli sa vyjadrovať plynule

a reagovali na podnety učiteľov a spolužiakov, ale ich prejav nebol vždy kultivovaný a spisovne správny. Vyučujúci na väčšine hodín nevytvorili žiakom priestor na kritické hodnotenie textu. Úroveň rozvíjania kognitívnych kompetencií negatívne ovplyvňovalo dominantné zaraďovanie úloh zameraných na nižšie myšlienkové procesy – zapamätanie, porozumenie a jednoduchú aplikáciu. V oblasti rozvíjania občianskych kompetencií bola pozorovaná snaha žiakov vyjadriť svoj názor, avšak výrazné rezervy boli v ich schopnosti zdôvodňovania a argumentácie. Absencia stanovenia cieľa vyučovacej hodiny s jasne zadefinovanou normou činnosti žiakov negatívne ovplyvňovala ich schopnosť objektívne zhodnotiť efektivitu vyučovacieho procesu, vlastný učebný výkon a pokrok, príp. svoje silné a slabé stránky, či výkony spolužiakov. Nedostatky boli aj v uplatňovaní kooperatívneho vyučovania, kedy žiaci nedostali príležitosť pracovať vo dvojiciach/skupinách/tíme a rozvíjať tak sociálne kompetencie. Učitelia sa snažili žiakov motivovať, vhodne používali materiálne prostriedky a zaisťovali bezpečné pracovné prostredie.

Výrazné pozitíva

- nezaznamenané

Oblasti vyžadujúce si zlepšenie

- rozvíjanie poznávacích kompetencií zameraných na vyššie myšlienkové procesy,
- zaraďovanie kooperatívneho vyučovania,
- rozvíjať schopnosť kriticky myslieť a pracovať s chybou.

Učenie sa žiakov v primárnom vzdelávaní bolo na málo vyhovujúcej úrovni.

Učenie sa žiakov v nižšom strednom vzdelávaní bolo na málo vyhovujúcej úrovni.

RIADENIE ŠKOLY

Škola mala vypracovaný ŠkVP v súlade so ŠVP a deklarovala v ňom vytváranie vzdelávacích príležitostí pre všetkých žiakov, okrem žiakov s nadaním. Absentovali v ňom vlastné poznámky k učebnému plánu školy. Zlepšenie si vyžaduje prerokovanie zásadných dokumentov školy v pedagogickej rade alebo v orgánoch školskej samosprávy. Nedostatky sa vyskytli vo vedení pedagogickej a ďalšej dokumentácie, v kvalite spracovania IVP žiakov so ŠVVP a pri ich hodnotení. Pri výkone štátnej správy riaditeľka školy vydala niektoré rozhodnutia bez relevantných podkladov. Kvalitu riadenia znižovala aj neefektívna práca metodických orgánov. PZ sa vzdelávali podľa Plánu profesijného rozvoja na aktuálny školský rok, ale nadobudnuté poznatky a zručnosti neimplementovali v edukačnom procese, čo malo negatívny dopad na jeho kvalitu. Vedúci pedagogickí zamestnanci riadili pedagogické procesy na úrovni školy málo aktívne a nie vždy konali s aktuálnym právnym stavom. Systematicky nemonitorovali a nevyhodnocovali všetky dôležité oblasti vzdelávania a riadenia školy. Formálna činnosť školského podporného tímu, neposkytovanie podporných stimulov pre učenie sa každého žiaka v dostatočnej miere negatívne ovplyvňovali úroveň edukačného procesu. Škola nezabezpečila funkčný systém poradenstva pre žiakov, pedagogických zamestnancov a zákonných zástupcov. Jeho efektivitu znižovala aj kumulovaná funkcia VP a KP. Negatívom bolo zistenie, že žiaci školu nepovažovali za bezpečné prostredie.

Riadenie školy bolo na málo vyhovujúcej úrovni.

PODMIENKY VÝCHOVY A VZDELÁVANIA

Odbornosť vyučovania bola v kontrolovanej škole zabezpečená (87,1 %). *Pedagogickí a odborní zamestnanci spĺňali kvalifikačné predpoklady na výkon pracovnej činnosti v príslušnej kategórii a podkategórii. Čiastočne neodborné vyučovanie niektorých vyučovacích predmetov negatívne ovplyvňovalo kvalitu edukácie. Priestorové a materiálno technické podmienky školy umožňovali vzdelávanie každého žiaka a napĺňanie vzdelávacích cieľov stanovených v ŠkVP. Zlepšenie si*

vyžaduje organizovanie niektorých aktivít školy s informovaným súhlasom zákonného zástupcu a dôsledné dodržiavanie organizácie vyučovania.

Podmienky výchovy a vzdelávania boli na dobrej úrovni.

V kontrolovanom subjekte bola vykonaná komplexná inšpekcia v školskom roku 2006/2007. Porovnanie zistení preukázalo, že *učenie sa žiakov a riadenie školy sa zhoršilo z priemernej úrovne na málo vyhovujúcu úroveň*. Podmienky výchovy a vzdelávania sa *zlepšili z priemernej na dobrú úroveň*.

Školská inšpekcia na hodnotenie škôl/školských zariadení používa tieto hodnotiace výrazy:

veľmi dobrý	výrazná prevaha pozitív, drobné formálne nedostatky, mimoriadna úroveň
dobrý	prevaha pozitív, formálne, menej významné vecné nedostatky, nadpriemerná úroveň
priemerný	vyrovnanosť pozitív a negatív, priemerná úroveň
málo vyhovujúci	prevaha negatív, výrazné nedostatky, citeľne slabé miesta, podpriemerná úroveň
nevýhovujúci	výrazná prevaha negatív, zásadné nedostatky ohrozujúce priebeh výchovy a vzdelávania

otvorená klíma školy

je charakterizovaná vzájomnou dôverou v učiteľskom zbore, súdržnosťou kolektívu, angažovanosťou učiteľov, demokratickým štýlom riadenia školy, pričom systém riadenia je pevný a stabilný

uzavretá klíma školy

je charakteristická nedôverou medzi učiteľmi a ich slabou angažovanosťou; v riadení školy je cítiť formalizmus, riaditeľ si udržiava odstup, chod školy a smerovanie školy sú učiteľom nejasné

Zistilo sa porušenie všeobecne záväzných právnych a interných predpisov:

1. § 7 ods. 3 zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (*nevypracovanie vlastných poznámok k UP školy*);
2. § 7a ods. 2 zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (*vypracovanie IVP pre žiaka so ZZ na 2. stupni bez konzultácie s ním*);
3. § 7a ods. 3 zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (*IVP žiaka so ŠVVP neobsahoval spôsob hodnotenia v jednotlivých predmetoch*);
4. § 25 ods. 1 zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (*vydanie rozhodnutia o povolení vzdelávania v školách mimo územia Slovenskej republiky bez písomnej žiadosti zákonného zástupcu*);
5. § 30 ods. 6 zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (*organizovanie aktivít školy bez informovaného súhlasu zákonného zástupcu žiaka*);

6. § 144 ods. 2 zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov v spojitosti s Čl. 4 ods. 4 v nadväznosti na bod 11 prílohy č. 2 Metodického pokynu č. 22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy (*hodnotenie diktátu žiaka s vývinovými poruchami učenia známku*);
7. § 153 ods. 1 zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (*vydanie školského poriadku riaditeľkou školy bez jeho prerokovania s orgánmi školskej samosprávy*);
8. § 153 ods. 3 zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (*neoboznámenie zákonných zástupcov žiakov so školským poriadkom preukázateľným spôsobom*);
9. čl. 4a ods. 1 písm. b) a c) Metodického pokynu č. 22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy (*nevypracovanie školskej stratégie znižovania školského neúspechu a bez zavedenia podporných opatrení pre žiakov v závislosti od ich výchovno-vzdelávacích potrieb*);
10. § 2 ods. 3 vyhlášky MŠVVaŠ SR č. 223/2022 Z. z. o základnej škole (*neprerokovanie rozvrhu hodín v pedagogickej rade, nezverejnenie rozvrhu hodín na webovom sídle školy*);
11. § 2 ods. 6 vyhlášky MŠVVaŠ SR č. 223/2022 Z. z. o základnej škole (*nedodržiavanie v rozvrhu hodín stanovenej dĺžky trvania vyučovacích hodín v rozsahu 45 minút*).

Zamestnanci, ktorých sa príslušné inšpekčné zistenia týkajú, boli s výsledkami a závermi oboznámení.

OPATRENIA ŠTÁTNEJ ŠKOLSKEJ INŠPEKCIE

Na základe zistení a ich hodnotení uvedených v správe o výsledkoch školskej inšpekcie Štátna školská inšpekcia uplatňuje voči vedúcemu zamestnancovi kontrolovaného subjektu tieto opatrenia:

1. odporúča:

- zabezpečiť vzdelávanie učiteľov v oblasti rozvíjania vyšších myšlienkových procesov, kooperatívnych techník na podporu učenia sa žiaka, využívania sebareflexie a vzájomného hodnotenia žiakmi, osvojenia a uplatňovania efektívnych stratégií vyučovania a na prácu so žiakmi so ŠVVP,
- zabezpečiť korektné vedenie pedagogickej dokumentácie,
- zamerať hospitačnú činnosť na sledovanie úrovne rozvíjania poznávacích a sociálnych kompetencií i kompetencií k celoživotnému učeniu sa žiakov; výsledky hospitačnej činnosti analyzovať a zovšeobecňovať na pedagogickej rade,
- zvýšiť mieru využívania podporných stimulov pre optimalizáciu učebnej záťaže žiakov so ŠVVP v edukačnom procese,
- do ŠkVP zapracovať osobitosti výchovy a vzdelávania žiakov s nadaním,
- vypracovať plán manažérskeho a pedagogického rozvoja vedúcich pedagogických zamestnancov,
- vypracovať kompenzačný, rozvojový alebo stimulačný program zameraný na socializáciu a zlepšenie výchovno-vzdelávacích výsledkov žiakov,
- pravidelne sledovať a vyhodnocovať dopad získaných profesijných kompetencií pedagogických zamestnancov na úroveň skvalitňovanie edukácie,
- v ŠkVP rozpracovať jednotlivé témy Plánu finančnej gramotnosti v súlade s aktuálnou verziou Národného štandardu finančnej gramotnosti verzia 1.2,

- zefektívniť činnosť školského špeciálneho pedagóga,
 - zabezpečiť efektívnu koordináciu školského podporného tímu tak, aby svojou činnosťou podporoval inkluzívne vzdelávanie žiakov a identifikoval riziká pri výchove a vzdelávaní žiakov,
 - zefektívniť spoluprácu pedagogických asistentov s vyučujúcimi,
 - realizovať plánovanú vnútornú školskú kontrolu, výsledky kontrolnej činnosti analyzovať, k zisteným nedostatkom prijímať adekvátne opatrenia a preukázateľne kontrolovať ich plnenie,
 - realizovať systematickú a komplexnú autoevalváciu školy s cieľom skvalitniť edukačný proces, jeho podmienky a výsledky.
2. **ukladá kontrolovanému** subjektu v lehote 15. 03. 2024 **prijatť konkrétne opatrenia** na odstránenie zistených nedostatkov týkajúcich sa nevypracovania vlastných poznámok k UP školy, vypracovania IVP pre žiakov so ŠVVP, oboznámenia sa žiakov 2. stupňa s ich IVP, hodnotenia diktátov žiakov s VPÚ, organizovania aktivít školy bez informovaného súhlasu zákonného zástupcu dieťaťa, vydávania rozhodnutí bez písomnej žiadosti zákonného zástupcu, neprerokovania školského poriadku s orgánmi školskej samosprávy, neprerokovania rozvrhu hodín v pedagogickej rade a jeho nezverejnenia na webovom sídle školy, neoboznámenia zákonných zástupcov so školským poriadkom, nevypracovania školskej stratégie znižovania školského neúspechu a bez zavedenia podporných opatrení pre žiakov v závislosti od ich výchovno-vzdelávacích potrieb a nedodržiavania dĺžky vyučovacích hodín a predložiť ich Školskému inšpekčnému centru Košice s uvedenými termínmi splnenia a menami zodpovedných zamestnancov

Správu o splnení prijatých a uložených opatrení na odstránenie nedostatkov a ich príčin predložiť Školskému inšpekčnému centru Košice v termíne do 15. 09. 2024

PÍ SOMNÉ MATERIÁLY POUŽITÉ PRI ŠKOLSKEJ INŠPEKCII

1. ŠkVP s názvom „Radosť z vedomostí, radosť zo života“;
2. Správa o výchovno-vzdelávacej činnosti, jej výsledkoch a podmienkach školy za školský rok 2022/2023;
3. zápisnice z rokovaní pedagogickej rady;
4. školský poriadok;
5. rozvrh hodín tried na školský rok 2023/2024;
6. vyjadrenie zriaďovateľa k zriadeniu špecializovanej triedy;
7. pracovný poriadok;
8. plán profesijného rozvoja na školský rok 2023/2024;
9. plány vnútornej školskej kontroly;
10. hospitačné záznamy;
11. plán práce VP/KP;
12. plán práce školskej špeciálnej pedagogičky;
13. zápisnice zo zasadnutí MO;
14. rozhodnutia vydané riaditeľkou školy;
15. dokumentácia žiakov so ŠVVP;
16. triedne knihy;
17. katalógové listy žiakov;
18. triedne výkazy;

- 19. doklady o vzdelaní pedagogických a odborných zamestnancov;
- 20. záznamy o práci v záujmovom útvare;
- 21. organizačné zabezpečenie exkurzií, súťaží a školských výletov.

Správu o výsledkoch školskej inšpekcie vyhotovila:

Školská inšpektorka: PaedDr. Ľudmila Hromjaková

Dňa: 15. 02. 2024

PREROKOVANIE SPRÁVY

Na prerokovaní správy o výsledkoch školskej inšpekcie sa zúčastnili:

- a) za Štátnu školskú inšpekciu, Školské inšpekčné centrum Košice:
PaedDr. Ľudmila Hromjaková
- b) za kontrolovaný subjekt zodpovedný vedúci zamestnanec:
Mgr. Anna Demeterová

Prerokovanie správy o výsledkoch školskej inšpekcie potvrdzujú dňa 22. 02. 2024 v Košiciach:

- a) za Štátnu školskú inšpekciu, Školské inšpekčné centrum Košice:

PaedDr. Ľudmila Hromjaková

- b) za kontrolovaný subjekt zodpovedný vedúci zamestnanec:

Mgr. Anna Demeterová

Vyjadrenie vedúceho zamestnanca kontrolovaného subjektu, ktorého sa zistenia týkajú (vedúci zamestnanec môže zaslať písomné vyjadrenie k obsahu správy do 5 dní pracovných od prerokovania):

Mgr. Anna Demeterová, riaditeľka školy

Stanovisko školského inšpektora k vyjadreniu:

PaedDr. Ľudmila Hromjaková, školská inšpektorka

3 PRÍLOHY

- 1. Klíma školy (graf)
- 2. Údaje o škole (graf)

Na vedomie

Úsek inšpekčnej činnosti